

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
Європейська асоціація наук з безпеки
Національний університет цивільного захисту України
Національний авіаційний університет
Державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти”
Міністерства освіти і науки України
Інститут професійно-технічної освіти
Національної академії педагогічних наук України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Державний заклад “Український науково-практичний центр
екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”
Міністерства охорони здоров'я України

МАТЕРІАЛИ

II Науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

16 травня 2019 року

Київ

**УДК 355.58+001.3
ББК 72(4Укр)+74.40+68.9**

Наукове забезпечення освітньої діяльності у сфері цивільного захисту: Матеріали ІІ науково-практичної конференції (за міжнародною участю). – Електронне видання комбінованого використання. – Київ: ІДУЦЗ, 2019. – 139 с.

Scientific support for educational activity in the field of civil protection. The Scientific and Practical Conference, May 16, 2019, Kiev, IPASCP – 139 p.

У Матеріалах розглянуто прикладні засади наукового забезпечення підготовки фахівців для сфери цивільного захисту, формування культури безпеки населення, кадрової спроможності органів державної влади та органів місцевого самоврядування до виконання завдань цивільного захисту.

Матеріали Конференції будуть цікаві науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження та провадять науково-педагогічну діяльність з питань цивільного захисту у закладах вищої освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-7595-50-1

© ІДУЦЗ
© Автори

ЗМІСТ

РОЗВИТОК ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	10
Франк Ель Система кризового менеджменту в Німеччині – виклики для процесу навчання	10
Frank EhI Das deutsche Krisenmanagement-System – eine Herausforderung für die Ausbildung	12
Коженьовські Лещек Фредерік Діяльність Європейської Асоціації наук з безпеки щодо наукового забезпечення навчання з питань безпеки людства	14
Білоусова Н.А. Дуальна форма професійної підготовки медичних представників: досвід Німеччини	16
Бойко О.А. Державне управління у сфері цивільного захисту: освітній аспект	17
Васильєв І.О., Прусський А.В., Тищенко В.О., Мельник В.І. Впровадження інноваційних методів навчання при підвищенні кваліфікації фахівців цивільного захисту	18
Вдович С.М. Розвиток комунікативних навичок майбутніх психологів під час проведення тренінгів	20
Вовчук С.Г. Огляд наукового дослідження щодо розробки моделі “Керівник суб’єкта господарювання, компетентний у сфері цивільного захисту”	21
Герлянд Т.М. Використання проектних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти	25
Гудович О.Д., Бондаренко О.О. Щодо формування спеціальних компетентностей фахівців у сфері реагування на надзвичайні ситуації	26
Гуменний О.Д. Концепція проектування SMART-комплексу навчального предмету	28
Єлісєєв В.Н. Особливості викладання навчально-методичних матеріалів з розрахунку ризиків надзвичайних ситуацій в особливий період	30
Зуєва А.Б. Методичні аспекти проектування SMART-комплексів для формування в майбутніх фахівців компетенцій цивільної безпеки	32
Ковалев О.С., Гринзовський А.М. Щодо необхідності вивчення загроз від джерел іонізуючого випромінювання	33
Кравець С.Г. Проблемні питання розвитку проектної культури педагогів професійного навчання	35
Кушнір В.А., Долгий М.Л., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Дрозденко Н.В. Особливості підготовки рятувальників з домедичної допомоги в залежності від територіального розміщення промислових об’єктів	36
Литвин А.В. Розвиток лідерських якостей у майбутніх фахівців цивільного захисту	37
Мазуренко В.І. Щодо розроблення навчальних програм для підготовки педагогічних працівників професійно-технічних закладів ДСНС	38
Петренко Л.М. Використання цифрових сервісів у післядипломній освіті фахівців сфери цивільного захисту	40
Соколовський І.П. Проблемні питання забезпечення освітньої діяльності Інституту державного управління у сфері цивільного захисту під час навчання керівного складу цивільного захисту у світі сучасних загроз в суспільстві	41

навчання, навчаються не молоді студенти – сюди приходять люди, які не тільки мають теоретичну та практичну підготовку на рівні висококваліфікованих фахівців, а ще й які бажають її значно підвищити. У таких умовах викладач просто зобов'язаний впроваджувати інноваційні технології, при якій всі учасники навчального процесу взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії інших та свою власну поведінку, занурюються в реальну атмосферу ділового співробітництва з вирішенням існуючих проблем.

В Інституті державного управління у сфері цивільного захисту активно використовуються таки види, як круглий стіл, дискусія, ситуаційний аналіз та аналіз конкретних ситуацій, метод “мозкової атаки”, імітації, рольові, ділові та навчальні ігри тощо. Також створено та ефективно функціонують ціла низка кабінетів де встановлені та використовуються інтерактивні дошки.

Поряд із загальновідомими напрацюваннями педагогічний склад та науковці Інституту активно впроваджують у навчальний процес особисті розробки.

У минулому році закінчено виконання дослідно-конструкторської роботи щодо функціонування бази даних інформаційних ресурсів, результатом якої стали методичні рекомендації, де окреслено порядок створення відеороликів та надано майже два десятки популярних комп'ютерних програм щодо їх монтажу, прописані рекомендації з підготовки відеолекцій та зйомок навчальних фільмів. Крім теоретичних напрацювань авторським колективом запропоновано для використання у навчальному процесі понад 300 тематичних фільмів.

На підставі новітньої методики з формування професійної компетентності педагогічних працівників за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій проводяться заняття з педагогічними працівниками навчально-методичних центрів.

На черзі розробка об'єктої системи оповіщення та автоматизованих відеокуточків для впровадження на виробничих підприємствах та інших суб'єктах господарювання, а також розробка алгоритму дій з оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей з будинків та споруд різного призначення

Висновок. сучасний підхід при організації освітнього процесу у сфері цивільного захисту вимагає від викладача удосконалення процесу навчання: його структури, форм організації діяльності, принципів взаємодії суб'єктів. Пріоритет повинен віддаватися діалогу, спільним пошукам істини та різноманітної творчої діяльності. Саме це і реалізується при застосуванні інтерактивних методів навчання. Інтерактивні форми проведення занять пробуджують у слухачів інтерес, заохочують активну участі кожного у навчальному процесі, звертаючись до почуттів слухача, сприяють ефективному засвоєнню навчального матеріалу, надають багатоплановий вплив та здійснюють зворотний зв'язок, у тому числі отримують адекватну реакцію аудиторії.

УДК 378

Вдович Світлана Михайлівна, к.пед.н., с.н.с.
ORCID ID 0000-0003-3582-4395

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГІВ

Ключові слова: комунікативні навички, психологічний тренінг, психолог ДСНС, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх психологів є проведення психологічних тренінгів, що вимагає також формування їхніх комунікативних навичок. Психолог, робота якого передбачає постійне спілкування з людьми, повинен уміти чітко і точно формулювати свої думки, переконувати, добирати відповідні слова у найскладніших, а часто й екстремальних ситуаціях.

Методологія. Власні спостереження під час тренінгової роботи та бесіди зі студентами і курсантами Львівського державного університету безпеки життєдіяльності свідчать про неготовність розкриватися у спілкуванні, взаємодіяти і долати конфліктні ситуації, недостатній рівень мовленнєвої підготовки, відсутність досвіду публічних виступів, страх перед аудиторією, а отже, є необхідність розвитку їхніх комунікативних навичок.

Основні результати дослідження. Навчальний план професійної підготовки майбутніх психологів у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності включає дисципліни, які сприяють формуванню і розвитку комунікативних навичок: “Психологія спілкування”, “Психологія міжособистісного та соціального впливу”, “Психологія управління та конфліктологія”, “Професійна етика та службовий етикет”, “Українська мова і культура”, “Іноземна мова”, “Іноземна мова за фахом”, “Ділова іноземна мова”. З метою підготовки до тренінгової роботи курсантам і студентам пропонується вивчення таких дисциплін, як “Технологія психотренінгу”, “Основи психологічного консультування”, “Основи психокорекції”, “Практикум з психокорекції”, “Консультативна та корекційна психологія”, “Основи психокорекції”, а також ряд психологічних тренінгів, під час яких вони можуть реалізувати здобуті теоретичні знання на практиці, зокрема розвинути й удосконалити свої комунікативні навички, а саме: “Тренінг комунікативності”, “Тренінг особистісного зростання”, “Мотиваційний тренінг”, “Тренінг сенситивності”.

Під час проведення психологічних тренінгів увага курсантів і студентів акцентується на формуванні та розвитку навичок налагодження контактів, саморозкриття, взаємодії у процесі спілкування, розуміння та сприйняття одне одного, переконання, ведення конструктивних діалогів, уникнення конфліктних ситуацій, застосування тих чи інших стратегій спілкування відповідно до ситуації, використання вербальних і невербальних засобів спілкування, добирання точних і влучних лексических одиниць мовлення, побудови правильних граматичних форм і синтаксических конструкцій.

Майбутні психологи не лише беруть участь у тренінгах, а й самі проводять вправи і таким чином навчаються управляти роботою тренінгової групи, спонукати своїх однокурсників до активної роботи та взаємодії, переконувати їх у виконанні тих чи інших дій, аналізувати психічні стани, емоції та переживання учасників тренінгу, підбивати підсумки роботи тренінгової групи й оцінювати здобуті результати.

Таким чином, психологічний тренінг є важливою складовою професійної підготовки майбутніх психологів та сприяє формуванню і розвитку їхніх комунікативних навичок.

УДК 352.075+355.58

Вовчук Сергій Георгійович

**ОГЛЯД НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО РОЗРОБКИ МОДЕЛІ
“КЕРІВНИК СУБ’ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ,
КОМПЕТЕНТНИЙ У СФЕРІ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ”**

Ключові слова: компетентнісний, суб’єкт господарювання, керівник, практичні заходи, цивільний захід, техногенний, соціальний, надзвичайна ситуація.

Постановка проблеми. На території Рівненської області функціонує велика кількість суб’єктів господарювання, в тому числі радіаційних, хімічних та вибухопожежонебезпечних і знаходиться густа мережа газо-, нафто-, продуктопроводів та інших потенційних джерел, що збільшують масштаби і небезпеку наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та соціального характеру.

У зв’язку з цим постає завдання щодо відпрацювання практичних заходів з цивільного захисту відповідно до сучасних вимог безпечного функціонування суб’єктів господарювання. Рівень проведення практичних заходів залежить від компетентності у

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Електронне видання комбінованого використання

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Матеріали ІІ Науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)
16 травня 2019 року

**SCIENTIFIC SUPPORT FOR EDUCATIONAL
ACTIVITY IN THE FIELD OF CIVIL PROTECTION**

The Scientific and Practical Conference
May 16, 2019

ВИДАВНИЦТВО ТОВ “Видавництво БукРІ”
02100, м. Київ, Дніпровський район, вул. Бажова, 10

Свідоцтво суб’єкта видавничої продукції: ДК №5363